

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Rahvusvahelised ja riigisisised ühendused ning turismi arendamine

26.02.20, Tallinna Lennujaam

Ajakava

14.00 - 14.15 **Tervitus, turismi programmi 2021–2024 eesmärgid ja ühendused kui eeldus turismi arenguks**

Kaupo Reede, MKMi majandusarengu osakonna juhataja

Annika Anton, MKMi majandusarengu osakonna peaspetsialist

14.15 - 14.45 **Rahvusvahelised ja regionaalsed otseühendused kui turismi arengu mootor.**

Tallinna Lennujaama ja regionaalsete lennujaamade arengud 5–10 a perspektiivis

Eero Pärgrmäe, Tallinna Lennujaama AS kommertsjuht

Ajakava

14.45 – 15.15 Tallinna Sadama kui Eesti rahvusvahelise merevärava pikaajalised arenguplaanid kvaliteetse külastajateekonna ja keskkonnasõbraliku laevaliikluse tagamiseks.

Parvlaevaühenduste ja Saaremaa süvasadama arenguperspektiivid turismi arendamise vaatest

Margus Vihman, Tallinna Sadam AS juhatuse liige

Ajakava

15.30 – 16.45

Transpordi ja liikuvuse valdkonna trendid ning sellest lähtuvalt Eesti transpordi 2030 pikaajalise arengu kavandamine

Johann Peetre, MKMi transpordi arengu ja investeeringute osakonna ekspert, Taivo Linnamägi, MKMi lennundus-merendusosakonna juhataja

Arutelu: Kuidas tagada parem ühendatus ja erinevaid transpordiliike hõlmav terviklik külastajateekond üle Eesti?

Turismivaldkonna prioriteetsed arenguvajadused transpordi ja liikuvuse arengute kavandamiseks:

Mis on hästi? Millised on suurimad väljakutsed? Mida teha, et eesmärgid saaks saavutatud?

EESTI TURISMISEKTOR 2019

- turismiteenuste eksport 2,06 mld eurot
- koos kaudsete mõjudega ~8% Eesti SKT-st
- turismiteenuste osatähtsus Eesti teenuste ekspordis 30%
- hõivatuid üle 22 000 inimese
- oluline panus regionaalarengusse

TURISMI PROGRAMM 2021-2024

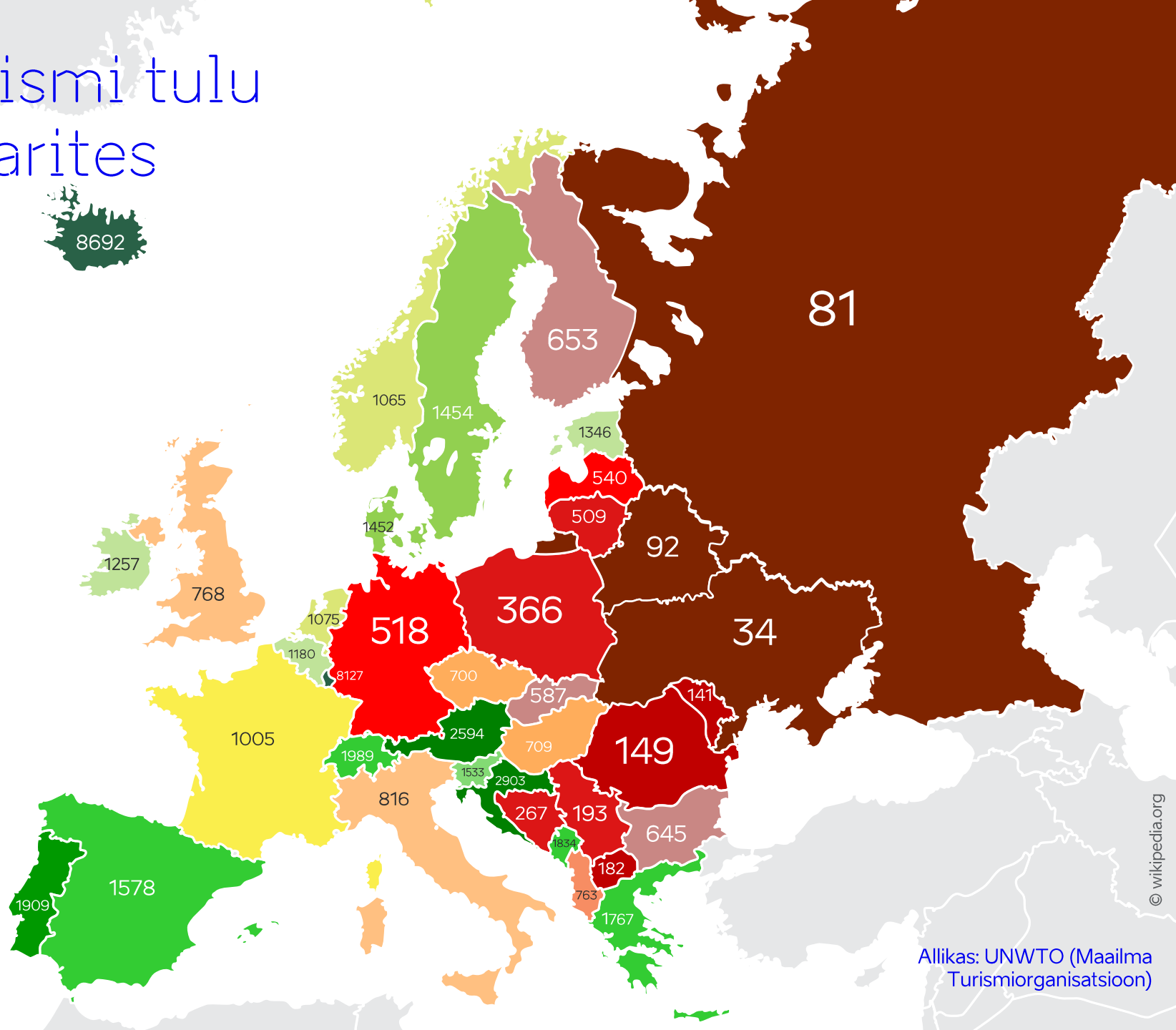
PROJEKT

Alus: Vabariigi Valitsuse 05.09.2019 otsus

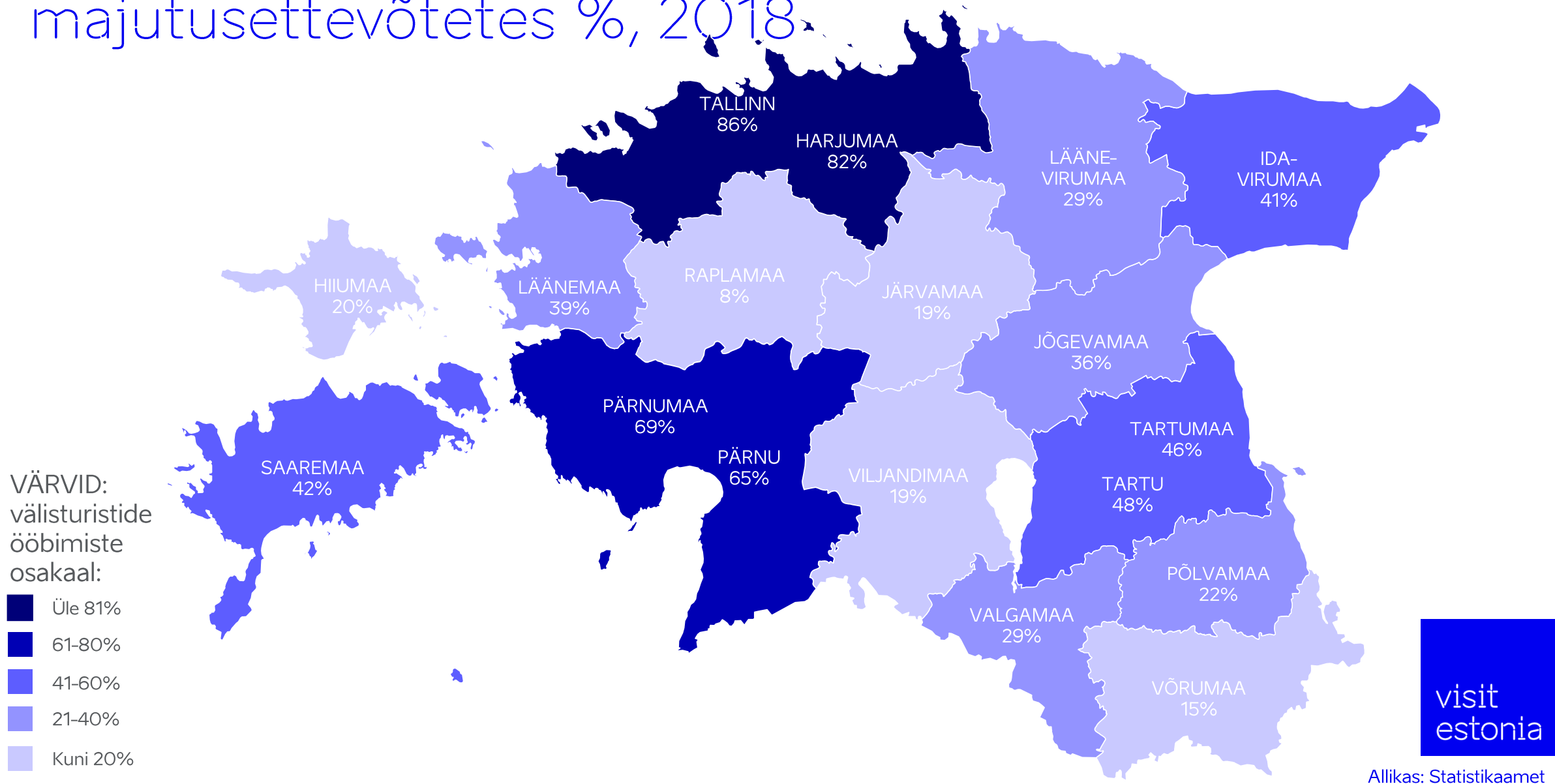
- Valdkonna strateegiliste tegevussuundade raamistik 4 aastaks
- Eesmärgid ja peamised tegevussuunad olulisematele väljakutsetele vastamiseks
- Paindlik, ajas kohanduv
- Sisendiks riigieelarvele ja struktuurivahendite kavandamisele
- Alles töödokument, avatud arutelule-ettepanekutele

Panustab RES tulemusvaldkonda „teadus ja arendustegevus ning ettevõtlus“, Eesti 2035 ja ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisse

Rahvusvahelise turismi tulu elaniku kohta, dollarites

Välisturistide ööbimiste osakaal maakonna majutusettevõtetes %, 2018

Allikas: Statistikaamet

EESMÄRGID 2024

ÜLDEESMÄRK

- Eesti on turismi sihtkohana ligipääsetav ja väärtustatud, turismisektori ettevõtjad on edukad, sihtkohad üle Eesti on elujõulised

ALAEESMÄRGID

- Eesti on hästi ühendatud ja nutikas reisisihtkoht, kus on rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline turismiettevõtlus
- Eestis on strateegiliselt juhitud sihtkohad ja mitmekesiste elamustega eristuvad külastajateekonnad
- Eesti on väljapaistva kliendikogemusega rahvusvaheliste konverentside ja äriturismi sihtkoht ning suursündmuste toimumispaik

VISION 2035

Eesmärk 2024

Alaeesmärgid

Olulisemad
tegevussuunad

Läbivad teemad

Läbiv põhimõte

ALAEESMÄRK 1. Eesti on ligipääsetav ja nutikas reisisihtkoht, kus on rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline turismiettevõtlus

PEAMISED VÄLJAKUTSED

ÜHENDUVUS ja LIGIPÄÄSETAVUS:

- ☐ Ebapiisavad rahvusvahelised otselennuühendused
- ☐ Sise- ja välisturisti vajadustele mittevastavad riigisisised ühendused ja piletimüügiinfo
- ☐ Erivajadustega külastajate ligipääsetavuse võimalused on puudulikud

TEGEVUSSUUNAD

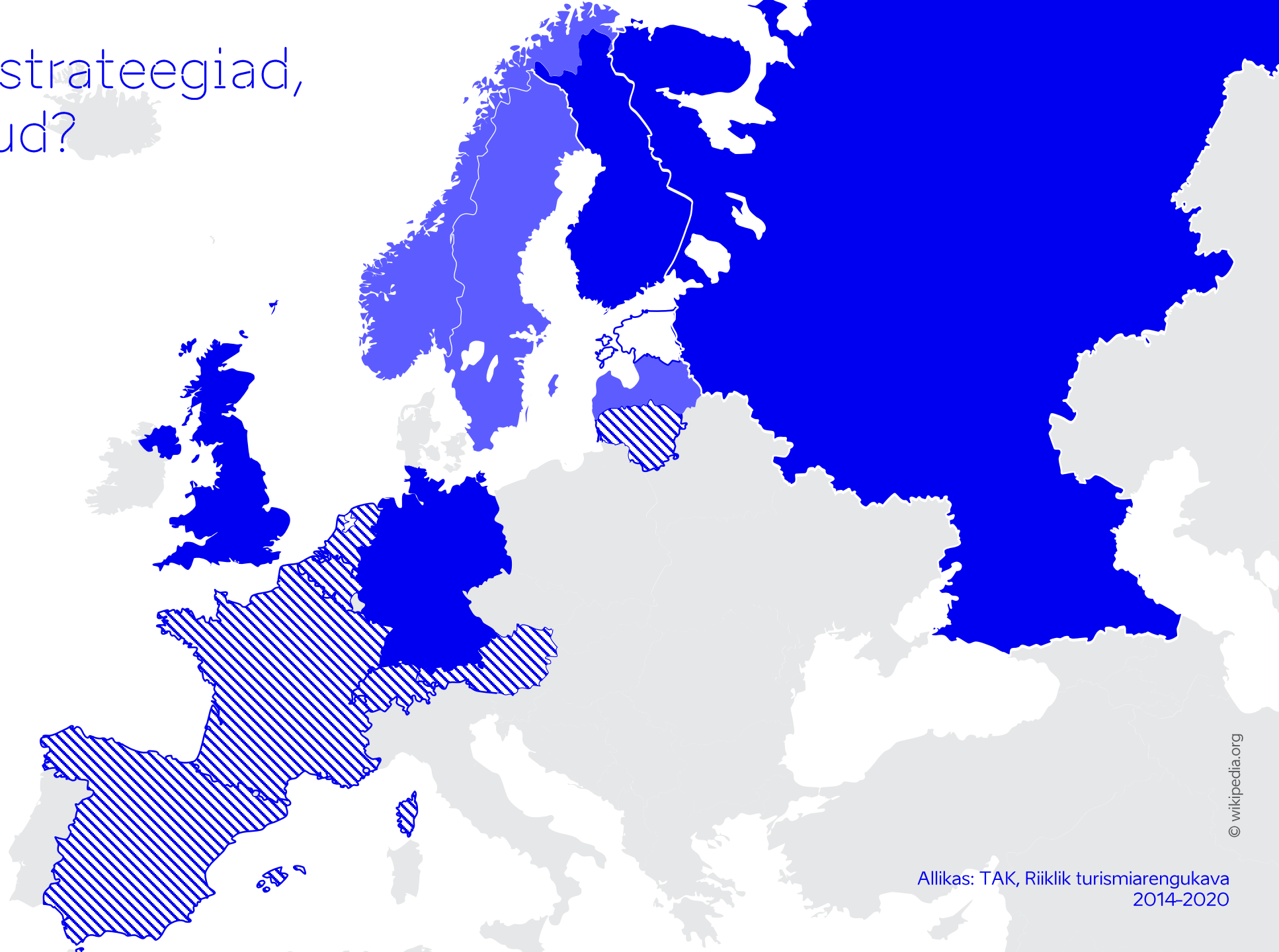
- **Peame oluliseks stabiilset ja mugavat rahvusvahelist lennuühendust Eestiga**
 - Suurendame otselennuühenduste arvu ja sagedust. Valitsuse eraldatud lennuliinide turundusfondi vahendite abil kavandame ühistegevusi EASi turismiarenduskeskuse, Tallinna Lennujaama, lennufirmade ja turismiettevõtjate koostöös uute otseühenduste turundamiseks prioriteetsetes sihtkohtades.
- **Arendamist vajavad nii rahvusvahelised kui riigisisised muud transpordiliigid ja süsteemne info nende kohta**
- **Vajalikud rongi-, (parv)laeva- ja bussiühendused ning erinevate transpordiliikide omavaheline ühenduvus peab tagama külastajate sujuva jõudmise kõigisse Eesti piirkondadesse**
- **Arendamist vajab erivajadustega inimestele teistega võrdsetel alustel juurdepääs nii füüsilisele keskkonnale kui ka teabele**

Sihtturgude strateegiad, uued sihtturud?

KAUGTURUD:

Jaapan
Hiina
USA

visit
estonia

TURISMI ARENG JA ÜHENDUSED

❑ **Milliseid rahvusvahelisi otselennuühendusi (sh regionaalsetest lennujaamadest) Eesti tervikuna või teie sihtkoht kindlasti 5-10 aasta perspektiivis vajaks, võttes arvesse turismi arenguvajadusi ja sihtturgude paiknemist?**

- Sihtturud ei tohiks olla kivisse raiutud või siis nende muutmine peaks olema kiire
- Soome (eelkõige Helsingi), Loode-Venemaa, Peterburi, Saksamaa — tulenevalt sihtturgudest Kõik lähinaabrid – Riia, Helsinki, Vilnius, St Peterburg, Stockholm ja need, kellega Eestil plaanis majanduslikult sidet pidada – Saksamaa, Holland, Poola jmt.
- London, Berliin, Helsinki, Frankfurt, Kopenhaagen, Stockholm, München, Oslo, Moskva
- Suurematelt saartelt peab olema võimalik Tallinnasse lennata. Otselende väljapoole Euroopat pole mõtet loota. Me oleme väike riik, meil on vähe inimesi ja meie inimesed on harjunud vähemalt 1 ümberistumisega kaugreisile lendama.
- On oluline Tartu lennujaam kui Lõuna-Eesti ainuke rahvusvaheline lennujaam. Vaja on ühendusi sõlm lennujaamadesse, kust on piisavalt edasisõiduvõimalusi (lisaks tänasele Helsingi ühendusele näiteks Riia, Stockholm).
- Jätkuühendus süsteemidesse Tallinn-Kärdla.

TURISMI ARENG JA ÜHENDUSED

□ Millised rahvusvahelised ja riigisisesed maanteetranspordi ühendused on teie arvates kogu Eestile või just teie sihtkohale kõige olulisemad?

- Vähemalt kõikidesse suurematesse Eesti linnadesse - Tartu, Narva, Pärnu, Kuressaare
- Tallinn-Luhamaa, Tallinn-Ikla, Narva-Jõhvi (Via-Hanseatica)
- Pärnu-Haapsalu, Riia-Pärnu-Haapsalu. Tallinn-Kärdla, Kärdla-Kuressaare
- Olulised on maakonnakeskusi ühendavad teed.
- (Pihkva)-Petseri-Tartu vahelised rahvusvahelised bussiliinid, millele on antud ka Eesti siseste peatuste teenindamise õigus ning mis ühtlasi omavad olulist regionaalset rolli lisaks rahvusvahelise ühenduse pakkumisele.
- 4-realistena (2 rida suunal) või ka 3-realistena (1+2 rida suunal) välja ehitada 3 teed - Tallinn - Narva, Tallinn - Pärnu; Tallinn - Tartu- Valga.

TURISMI ARENG JA ÜHENDUSED

□ **Kas olemasolevad raudteeühendused loovad teie arvates piisavalt head eeldused turismi arenguks? Milliste raudteeühenduste kavandamisel tuleks enam arvestada turismi arengu vajadusi Eestis/teie sihtkohas?**

- Tagada tuleks hea ühendus Tallinn-Tartu ja Tallinn-Narva ning vajame raudteeühendust Tallinn-Haapsalu/Rohuküla.
- Narva suunas on ilmselgelt liiga vähe ronge. Rattareisid on vajalikud, eriti EL roheline leppe vaguses.
- Olemasolevad raudteeühendused takistavad turismi arengut. Vajalik on raudteeühendus TLL-RIX-VNO-WAW ja TLL-LED
- Tallinn- Riia, Tallinn- Pärnu, Rapla - Pärnu
- Ilmselt lahendab palju probleeme Rail Baltica.
- Meie jaoks on raudteesõlmpunkt Koidula raudteejaam, mis ei peaks olema reisiliikluse lõpp-punkt, vaja oleks sealt ühendusi nii Venemaa suunal (Tallinn - Tartu - Koidula - Moskva) ning Valga-Riia suunal. Peame vajalikuks rõhutada Koidula raudteejaama potentsiaalset rolli siiditeel.

TURISMI ARENG JA ÜHENDUSED

□Mida saaks teha paremini (parv)laevaühenduste tagamisel ja sadamate teenuste arendamisel, arvestades turismi arenguvajadusi?

- Vaadata külastajatekonda tervikuna Eestisse saabumise hetkest – mida me tahame, et laevaga saabunud külastaja siin edasi teeb ja kuidas ringi liigub. Parema ühenduvuse teiste transpordiühendustega.
- Tallinn-Peterburi tihedam laevaühendus toetaks turismi.
- Luua otseühenduse Soomega ka Eesti idaosast Sillamäelt. See värav saaks teenindada ka nn Via-Hanseatic liikumist (Eestis Jõhvi-Valga)
- Rohkem laevaliine Tallinn-Lääne-ja Kesk-Euroopa. Kindlasti on vaja otse laevaliini Tallinn-Saksamaa. Eriti just viimase poole aasta jooksul otse klientidega ja partneritega suheldes on muutunud iga teise vestluse osaks CO₂, lennuhäbi ja ületarbimine. Lisaks avaneb võimalus Klaipeda-Tallinn liine kasutades nõ läbi Baltikumi reisida. Võibolla see trend muutub, aga täna on puhkus ilma õhku tõusmata väga suur teema. Vaadates praeguseid arenguid oleks see suure tulevikuvaatega projekt.
- Väikesaarte vaheline laevaliiklus tihedamaks, samuti võimalus 1 aasta ette broneerida pileteid. Bussidele rohkem kohti laevas.
- Kui aga turistide teenindamise soov on samuti väikesaartel olemas, siis tuleb muuta piletite broneerimise süsteemi nn grupibroneerijate sõbralikumaks. Enamikel juhtudel praegu on see üsna keeruline, eeldab kohest tasumist.
- Praamiühenduste turundamine, kõik parvlaevaliinid ühes kohas. Soome näide <http://lautta.net/> Praam koos teiste ühistranspordi kuvamisega. Parvlaevaühenduste turundamine koos saarte üldinfo vahendamisega.
- Kunagi on toiminud Tartu-Pihkva laevaühendus ning sellel oleks kindlasti potentsiaali, eriti kui Venemaa e-viisa süsteem laieneks ka Pihkvale.

TURISMI ARENG JA ÜHENDUSED

□ Millised on teie hinnangul suurimad kitsaskohad erinevate transpordiliikide omavahelise ühenduvuse osas (lennuk-buss-laev-rong jne) nii sise- kui välituristi tervikliku külastajateekonna tagamisel?

- Kliendi teekonna tervikvaade.
- Info puudulikkus, kuidas ühelt transpordiliigilt suunduda kasutama teist transpordiliiki, et jõuda sihtkohta. Sealhulgas ei tee erinevate transpordiliikide esindajad omavahel koostööd.
- Buss-sadam ja rong-sadam ühenduvused. Lennujaama ja sadama ühendamine.
- Maakonnasisene ja naabermaakonnaga ühendused.
- Tartus on rongijaam üsna nukker ühistranspordi poolest. Linna saab peamiselt taksoga. Võiks saada linna paremini ka bussi või trammiga.
- Kui Tallinnast soov sõita rongiga Riiga, siis Valka jõudes selgub, et rong Valka-Riia on just lahkunud ja järgmine rong väljub järgmisel päeval. Selliseid möödalaskmisi vast ei tohiks täna endale lubada, eriti kui soov kasvatada individuaalturistide hulka regiooni.
- Vähene kasutajamugavus (Eesti Ühtne transpordiäpp) ja info kättesaadavus ühest kohast.
- Näitena Helsingi ühistranspordi Reittiopas.
- Kitsaskoht on näiteks Hiiumaa sisese transpordiinfo kättesaadavus. Ei tea kas praami saabudes on buss sadamas vastas? Kas saab Sõru sadamasse Kärblast, Kas Triigist saab Kuressaarde jne. Ideaalis margin portaali sihtkohad A ja B ja rakendus võiks pakkuda terviklahenduse.
- Kagu Ühistranspordikeskus ühildab võimalikult paljude maakonnaliinide sõiduplaane reisirongidega. Suureks probleemiks on aga rongiliikluse ebastabiilsed sõiduplaanid, mis muutuvad liiga sageli.

TURISMI ARENG JA ÜHENDUSED

□ **Ettepanekud, mida peaks riik kindlasti arvestama parema transpordi ja liikuvuse tagamisel 2030 a perspektiivis, arvestades nii sise- kui väliturismi arengu vajadusi**

- Rohkem transpordi võimalusi Eesti ja Euroopa vahel ilma õhku tõusmata.
- Ühilduvus: erineva transpordi (lennu, raudtee, bussi, jalgratta...) sujuv ühendus. Turismiviidad, et Maanteeamet neid ei keelaks (Ida-Virus on jäänud viidad panemata, projektiraha kasutamata kuna Maanteeamet ei kooskõlasta ning meie viitamine on ebapiisav
- Rong Pärnusse, ühistransport maanteed mööda Kesk-Eestist (peale ja maha)
- Raudteeinfrastruktuuri parendamine (sh Koidula - Valga raudtee kehv seisukord).
- Ühtne piletimüügisüsteem eri transpordiliikide vahel. Pargi-sõida kohtade väljaselgitamine, rajamine, arendamine. Võimaliku sõidujagamisteenuse mudeli väljatöötamine ja arendamine, seadusandluse vastavusse viimine. Hajaasustuspiirkonnas paindlikumate ühistranspordilahenduste väljaarendamine, sh turismi tarbeks.
- Linnades rohkem parkimiskohti turismibussidele, paremad puhkevõimalused maanteed ääres (WCd jms infra)
- Transpordiühenduste järjepidevus, kvaliteet ja info kättesaadavuse hõlpsus, piletite soetamise hõlpsus. Maakonnaliinide ja kaugliinide liidestus.

Suur tänu kaasa mõtlemast!

Loe Turismi programmi kohta:

<https://www.puhkaeestis.ee/et/turismiprofessionaalile/turismi-suur-plaan-kuni-2024/hea-eesti-turismi-edendaja>

<https://www.mkm.ee/et/eesmargid-tegevused/transport/transpordi-ja-liikuvuse-arengukava-2021>

annika.anton@mkm.ee